

Net-jog.hu Adatvédelmi és Internetjogi Tanácsadó Iroda

Összefoglaló az adatvédelmi rendeletről

Az Európai Unió hivatalos lapjának 2016. május 4-i számában megjelent az új európai adatvédelmi rendelet. A rendelet pontos megnevezése: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (a továbbiakban: adatvédelmi rendelet, rendelet). A rendelet 2016. május 25-én lépett hatályba és 2 éves felkészülési idő után, 2018. május 25-től kell alkalmazni.

TÁRGYI HATÁLY

A rendeletet kell alkalmazni a személyes adatoknak az **Unióban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók tevékenységeivel összefüggésben végzett kezelésére**, függetlenül attól, hogy az adatkezelés az Unió területén történik vagy nem.

Továbbá a rendeletet kell alkalmazni akkor is, ha az adatkezelés az **Unióban tartózkodó érintettek személyes adatainak kezelésre irányul, akkor is, ha az Unióban az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tevékenységi hellyel nem rendelkezik** (ebben az esetben az adatkezelő uniós képviselőt jelöl ki). Utóbbi adatkezelési tevékenységeknek **árunknak vagy szolgáltatásoknak az Unióban tartózkodó érintettek számára történő nyújtásához kell kapcsolódnuk** (akkor is, ha **ingyenesek** ezek); vagy az érintettek viselkedésének megfigyeléséhez kapcsolódnak, feltéve hogy az Unió területén belül tanúsított viselkedésükről van szó.

ÁLNEVESÍTÉS

Új fogalomként jelenik meg a rendeletben az álnevesítés, ami a személyes adatok olyan **módon történő kezelése, amelynek következtében további információk felhasználása nélkül többé már nem állapítható meg**, hogy a személyes adat mely konkrét természetes személyre vonatkozik, feltéve hogy az ilyen további információt külön tárolják, és technikai és szervezési intézkedések megtételével biztosított, **hogy azonosított vagy azonosítható természetes személyekhez ezt a személyes adatot nem lehet kapcsolni**.

ALAPELVEK

1. Jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság

A személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni.

2. Célhoz kötöttség

A személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon. Nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés.

3. Adattakarékosság

A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk.

4. Pontosság

A személyes adatoknak pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük. Minden ésszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék vagy helyesbítsék a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról.

5. Korlátozott tárolhatóság

A személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére (...) közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel.

6. Integritás és bizalmas jelleg

A személyes adatok kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve.

7. Elszámoltathatóság

Az adatkezelő felelős a fenti alapelveknek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására.

BIZONYÍTHATÓ HOZZÁJÁRULÁS

Ha az adatkezelés az érintett hozzájárulásán alapul, az adatkezelőnek **kell tudni bizonyítania, hogy az adatkezelési művelethez az érintett hozzájárult**. Különösen a más ügyben tett írásbeli nyilatkozattal összefüggésben garanciákkal szükséges biztosítani azt, hogy az érintett tisztában legyen azzal a ténnyel, hogy hozzájárulását adta, valamint azzal, hogy ezt milyen mértékben tette. Az adatkezelő előre megfogalmazott hozzájárulási nyilatkozatról gondoskodik, amelyet érthető és könnyen hozzáférhető formában bocsát rendelkezésre, nyelvezetének pedig **világosnak és egyszerűnek kell lennie, és nem tartalmazhat tisztességtelen feltételeket**. Ahhoz, hogy a hozzájárulás tájékoztatáson alapuljon, az érintettnek legalább tisztában kell lennie az adatkezelő kilétével és a személyes adatok kezelésének céljával. A hozzájárulás **megadása nem tekinthető önkéntesnek, ha az érintett nem rendelkezik valós vagy szabad választási lehetőséggel, és nem áll módjában a hozzájárulás nélküli megtagadása vagy visszavonása**, hogy ez kárára válna.

ÉRTHETŐ TÁJÉKOZTATÁS

Az adatkezelőnek megfelelő intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó valamennyi tájékoztatást **tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa**, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban (akár elektronikusan) kell megadni.

GYORS INTÉZKEDÉS

Az adatkezelő **indokolatlan késedelem nélkül**, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított **egy hónapon belül** tájékoztatja az érintettet jogai érvényesítésével kapcsolatos intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. Ha az adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, késedelem nélkül, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított **egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól**, valamint arról, hogy az érintett **panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál**, és élhet bírósági jogorvoslati jogával.

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÁS

Az adatkezelési tájékoztatónak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- az adatkezelőnek és – ha van ilyen – az adatkezelő képviselőjének a kiléte és elérhetőségei;
- az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségei, ha van ilyen;
- a személyes adatok tervezett kezelésének célja,
- az adatkezelés jogalapja;
- a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontján alapuló adatkezelés esetén, az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekei;
- adott esetben a személyes adatok címzettjei, illetve a címzettek kategóriái, ha van ilyen;
- adott esetben annak ténye, hogy az adatkezelő harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére kívánja továbbítani a személyes adatokat (...)

AZ ÉRINTETT JOGAI

1. A hozzáférés joga

Az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől **visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e**, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a rendeletben felsorolt információkhoz **hozzáférést** kapjon.

2. A helyesbítéshez való jog

Az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késelem nélkül **helyesbítse a rá vonatkozó pontatlan személyes adatokat**. Figyelembe véve az adatkezelés célját, az érintett jogosult arra, hogy kérje a hiányos személyes adatok – egyebek mellett kiegészítő nyilatkozat útján történő – **kiegészítését**.

3. A törléshez való jog

Az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan **késelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat**, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késelem nélkül törölje meghatározott feltételek esetén.

4. Az elfeledtetéshez való jog

Ha az adatkezelő nyilvánosságra hozta a személyes adatot, és azt törölni köteles, az elérhető technológia és a megvalósítás költségeinek figyelembevételével **megteszi az ésszerűen elvárható lépéseket – ideértve technikai intézkedéseket – annak érdekében, hogy tájékoztassa az adatokat kezelő adatkezelőket, hogy az érintett**

kérelmezte tőlük a szóban forgó személyes adatokra mutató linkek vagy e személyes adatok másolatának, illetve másodpéldányának törlését.

5. Az adatkezelés korlátozásához való jog

Az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő korlátozza az adatkezelést, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- az érintett **vitatja a személyes adatok pontosságát**, ez esetben a korlátozás arra az időtartamra vonatkozik, amely lehetővé teszi, hogy az adatkezelő ellenőrizze a személyes adatok pontosságát;
- az adatkezelés **jogellenes**, és az **érintett ellenzi az adatok törlését**, és ehelyett kéri azok felhasználásának **korlátozását**;
- az adatkezelőnek már nincs szüksége a személyes adatokra adatkezelés céljából, de az érintett **igényli azokat jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez**;
- az érintett tiltakozott az adatkezelés ellen; ez esetben a korlátozás arra az **időtartamra vonatkozik**, amíg megállapításra nem kerül, hogy az adatkezelő jogos indokai elsőbbséget élveznek-e az érintett jogos indokaival szemben.

6. Az adathordozhatósághoz való jog

Az érintett jogosult arra, hogy a rá vonatkozó, általa egy adatkezelő rendelkezésére bocsátott személyes adatokat tagolt, széles körben használt, **géppel olvasható formátumban megkapja**, továbbá jogosult arra, hogy ezeket az adatokat egy másik adatkezelőnek **továbbítsa** anélkül, hogy ezt akadályozná az az adatkezelő, amelynek a személyes adatokat a rendelkezésére bocsátotta (...)

7. A tiltakozáshoz való jog

Az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból **bármikor tiltakozzon személyes adatainak** a (...) kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is.

8. Tiltakozás közvetlen üzletszerzés estén

Ha a személyes adatok kezelése **közvetlen üzletszerzés** érdekében történik, az érintett jogosult arra, hogy **bármikor tiltakozzon a rá vonatkozó személyes adatok e célból történő kezelése ellen**, ideértve a profilalkotást is, amennyiben az a közvetlen üzletszerzéshez kapcsolódik. Ha az érintett tiltakozik a személyes adatok közvetlen üzletszerzés érdekében történő kezelése ellen, akkor a személyes adatok **a továbbiakban e célból nem kezelhetők**.

KÖZÖS ADATKEZELŐK

A rendelet meghatározza a közös adatkezelők fogalmát: Ha az adatkezelés céljait és eszközeit két vagy több adatkezelő közösen határozza meg, azok közös adatkezelőknek minősülnek.

AZ ADATKEZELŐ FELADATAI

1. Adatkezelési nyilvántartás

Minden adatkezelő és adatfeldolgozó és – ha van ilyen – az adatkezelő/adatfeldolgozó képviselője a felelősségébe tartozóan végzett **adatkezelési tevékenységekről nyilvántartást vezet**. A nyilvántartás-vezetési kötelezettségek **nem vonatkoznak a 250 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozásra vagy szervezetre**, kivéve,

- ha az általa végzett adatkezelés az érintettek jogaira és szabadságaira nézve valószínűsíthetően kockázattal jár,
- ha az adatkezelés nem alkalmi jellegű, vagy
- ha az adatkezelés kiterjed a személyes adatok különleges kategóriáinak vagy büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és bűncselekményekre vonatkozó személyes adatoknak a kezelésére.

2. Az adatkezelés biztonsága

Az adatkezelő és az adatfeldolgozó a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével **megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak érdekében, hogy a kockázat mértékének megfelelő szintű adatbiztonságot garantálja**.

3. Az adatvédelmi incidens bejelentése

Az adatvédelmi incidenst az adatkezelő **indokolatlan késedelem nélkül, és ha lehetséges, legkésőbb 72 órával azután, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott, bejelenti a felügyeleti hatóságnak**, kivéve, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően nem jár kockázattal a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. Ha a bejelentés nem történik meg 72 órán belül, **mellékelni kell hozzá a késedelem igazolására szolgáló indokokat is**.

Az **adatfeldolgozó** az adatvédelmi incidenst, az arról való tudomásszerzését követően indokolatlan **késedelem nélkül bejelenti az adatkezelőnek**.

Ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül **tájékoztatja az érintettet** az adatvédelmi incidensről.

4. Adatvédelmi hatásvizsgálat

Ha az adatkezelés (...) valószínűsíthetően **magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, akkor az adatkezelő az adatkezelést megelőzően hatásvizsgálatot végez arra vonatkozóan, hogy a tervezett adatkezelési műveletek a személyes adatok védelmét hogyan érintik.** Olyan egymáshoz hasonló típusú adatkezelési műveletek, amelyek egymáshoz hasonló magas kockázatokat jelentenek, egyetlen hatásvizsgálat keretei között is értékelhetők.

5. Előzetes konzultáció

Ha az adatvédelmi hatásvizsgálat megállapítja, hogy az adatkezelés az adatkezelő által a kockázat mérséklése céljából tett intézkedések hiányában valószínűsíthetően magas kockázattal jár, a személyes adatok kezelését megelőzően **az adatkezelő konzultál a felügyeleti hatósággal.**

6. Az adatvédelmi tisztviselő kijelölése

Az adatkezelő és az adatfeldolgozó adatvédelmi tisztviselőt jelöl ki minden olyan esetben, amikor:

- az adatkezelést közhatalmi szervek vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek végzik, kivéve az igazságszolgáltatási feladatkörükben eljáró bíróságokat;
- az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó fő tevékenységei olyan adatkezelési műveleteket foglalnak magukban, amelyek jellegüknél, hatókörüknél és/vagy céljaiknál fogva az érintettek rendszeres és szisztematikus, nagymértékű megfigyelését teszik szükségessé;
- az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó fő tevékenységei a személyes adatok különleges kategóriáinak és büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és bűncselekményekre vonatkozó adatok nagy számban történő kezelését foglalják magukban.

AZ ADATTOVÁBBÍTÁS ÁLTALÁNOS ELVE

Olyan személyes adatok továbbítására (...), amelyeket harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbításukat követően adatkezelésnek vetnek alá vagy szándékoznak alávetni, csak abban az esetben kerülhet sor, e rendelet egyéb rendelkezéseinek betartása mellett, ha az adatkezelő és az adatfeldolgozó a rendelet feltételeinek megfelel.

A KÁRTÉRÍTÉSHEZ VALÓ JOG ÉS A FELELŐSSÉG

Minden olyan személy, aki a rendelet megsértésének eredményeként vagyoni vagy nem vagyoni kárt szenvedett, az elszenvedett kárért az adatkezelőtől vagy az adatfeldolgozótól **kártérítésre jogosult**.

Az adatkezelésben érintett **valamennyi adatkezelő felelősséggel tartozik minden olyan kárért, amelyet a rendeletet sértő adatkezelés okozott**.

Az adatfeldolgozó csak abban az esetben tartozik felelősséggel az adatkezelés által okozott károkért, ha **nem tartotta be az e rendeletben meghatározott, kifejezetten az adatfeldolgozókat terhelő kötelezettségeket**, vagy ha az adatkezelő **jogszerű utasításait figyelmen kívül hagyta** vagy azokkal **ellentétesen járt el**.

HATALMAS KÖZIGAZGATÁSI BÍRSÁG

A rendelet rendelkezéseinek komoly megsértését legfeljebb **20 000 000 EUR összegű közigazgatási bírsággal, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4 %-át kitevő összeggel kell sújtani**, azzal, hogy a kettő közül a magasabb összeget kell kiszabni. A kisebb jogsértések esetén a fizetendő közigazgatási bírság maximuma 10.000.000 EUR, illetve a vállalatok esetén az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 2 %-át kitevő összeg.

A közigazgatási bírság összegének megállapításakor minden egyes esetben kellőképpen figyelembe kell venni a következőket:

- a jogsértés jellege, súlyossága és időtartama, figyelembe véve a szóban forgó adatkezelés jellegét, körét vagy célját, továbbá azon érintettek száma, akiket a jogsértés érint, valamint az általuk elszenvedett kár mértéke;
- a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés;
- az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó felelősségének mértéke, figyelembe véve a technikai és szervezési intézkedéseket;
- az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó által korábban elkövetett releváns jogsértések;
- a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke;
- a jogsértés által érintett személyes adatok kategóriái;
- az, ahogyan a felügyeleti hatóság tudomást szerzett a jogsértésről, különös tekintettel arra, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó jelentette-e be a jogsértést, és ha igen, milyen részletességgel;

- ha az érintett adatkezelővel vagy adatfeldolgozóval szemben korábban – ugyanabban a tárgyban – elrendeltek intézkedést,
- az, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tartotta-e magát (...) a magatartási kódexekhez vagy tanúsítási mechanizmusokhoz,
- az eset körülményei szempontjából releváns egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség.

JELEN ÖSSZEFOGLALÓ NEM TEKINTHETŐ A NET-JOG.HU ADATVÉDELMI ÉS INTERNETJOGI TANÁCSADÓ IRODA JOGI TANÁCSÁNAK. **KONKRÉT ADATVÉDELMI TANÁCSÉRT KERESSE FEL WEBOLDALUNKAT (WWW.NET-JOG.HU), VAGY ÍRJON ÜZENETET A NET-JOG@NET-JOG.HU CÍMRE!** KÖSZÖNJÜK!